

การอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมอย่างยั่งยืนของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยชาติ
พันธุ์ตั้งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน
Conservation and Sustainable Management of Traditional Wooden Architecture of
Dong Ethnic Minority Architecture in Sanjiang Dong Autonomous County, Guangxi,
People's Republic of China

วัง เลย์

พิชัย สดภิภรณ์

นรินทร์า เคโส

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Wang Lei

Pichai Sodhiban

Narinthra K-so

Doctor of Fine and Applied Arts Bangkokthonburi University, Thailand

Email: vivan898@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 15 มีนาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 22 เมษายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 23 เมษายน 2567

Received: March 15, 2027; Revised: April 22, 2024; Accepted: April 23, 2024

บทคัดย่อ

เขตปกครองตนเองซานเจียงต่งในกว่างซี ประเทศจีนมีชื่อเสียงระดับโลกในด้านสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของต้งอันเป็นเอกลักษณ์ โครงสร้างไม้แบบต้ง (Dong) เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานและประเพณีทางวัฒนธรรมของชาวต้ง (Dong) ด้วยงานฝีมืออันประณีต การออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ และความหมายแฝงทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง อย่างไรก็ตาม ด้วยความเร่งของกระบวนการปรับปรุงให้ทันสมัย โครงสร้างไม้แบบต้งของชาวต้งกำลังเผชิญกับความท้าทายที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของงานสถาปัตยกรรมไม้แบบต้งชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง มณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อการอนุรักษ์และการจัดการที่มีประสิทธิภาพของสถาปัตยกรรมไม้แบบต้งของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง เพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการที่สร้างสรรค์และยั่งยืนของสถาปัตยกรรมไม้แบบต้งของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง (Dong) ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง (Sanjiang Dong) กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยศึกษาทบทวนวรรณกรรม การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เพื่อหากลยุทธ์ในการกำหนดเป้าหมายแนวทางในการจัดการอย่างยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้เข้าใจในความหมายแฝงลักษณะของวัฒนธรรมต้งในด้านสถาปัตยกรรมไม้แบบต้ง และมีมาตรการในการอนุรักษ์สืบทอดงานสถาปัตยกรรมไม้แบบต้ง ซึ่งเป็นกลยุทธ์แนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการที่ยั่งยืน; สถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม; สถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง; เขตปกครองตนเองซานเจียงต้ง

Abstract

Sanjiangdong Autonomous Region in Guangxi China is world famous for its unique Dong traditional wooden architecture. These Dong wooden structures showcase the long history and cultural traditions of the Dong people with their exquisite craftsmanship. unique design and profound cultural connotations However, with the acceleration of the modernization process the traditional wooden structures of the Dong people are facing increasingly severe challenges. This research article aims to study the history and evolution of the traditional wooden architecture of the Dong ethnic minority in Sanjiangdong Autonomous Region. Guangxi, People's Republic of China For the preservation and effective management of the traditional wooden architecture of the Dong ethnic minority architecture. To create a creative and sustainable management strategy of the traditional wooden architecture of the Dong ethnic minority architecture in Sanjiang Dong Autonomous Region, Guangxi, People's Republic of China. By studying, reviewing literature, observing, questioning, interviewing and analyzing to find strategies for setting goals and guidelines for sustainable management. This results in understanding the connotation of the characteristics of the Dong culture in terms of Dong wooden architecture. And there are measures to preserve and inherit traditional wooden architecture. which is a strategic guideline for sustainable development going forward

Keywords: Sustainable Management; Traditional Wooden Architecture; Dong Minority Architecture; Sanjiangdong Autonomous Region

บทนำ

สถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง โครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้งเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมต้ง มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศิลปะอันยาวนาน เขตปกครองตนเองซานเจียงต้งในกว่างซี เป็นหนึ่งในการตั้งถิ่นฐานหลักของชาวต้ง และมีอาคารแบบดั้งเดิมมากมายที่มีสไตล์เป็นเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตามด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมและการเร่งตัวของการขยายตัวของเมือง

อาคารแบบดั้งเดิมเหล่านี้ กำลังเผชิญกับภัยคุกคามและความท้าทายร้ายแรง จากการกัดเซาะตามธรรมชาติ การทำลายโดยฝีมือมนุษย์ และการขาดการบำรุงรักษา อาคารบางแห่งจึงได้รับความเสียหาย متفاوتกันไปตามสภาพ เช่น อาคารโบราณบางแห่ง หอกลอง สะพานลมและฝน อาคารที่พังกาศักดิ์มีปัญหา โครงสร้างเอียง คานเสาที่เน่าเปื่อย หลังคารั่ว จำเป็นต้องซ่อมแซมและป้องกันอย่างเร่งด่วน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาการปกป้องและการพัฒนาที่ยั่งยืนของโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้ง (Dong) ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี เป็นวัฒนธรรมของอาคารที่ได้รับการคุ้มครองที่สำคัญ เราสามารถใช้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดกลยุทธ์การป้องกันที่เหมาะสม

การวิจัยสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมที่ขาดหายไปของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง แม้ว่าความสำคัญของโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้ง (Dong) จะได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีช่องว่างบางประการในการวิจัยในปัจจุบันเกี่ยวกับการปกป้องและการพัฒนาที่ยั่งยืน ประการแรก : ขาดวิธีการวิจัยที่เป็นระบบและกรอบทางทฤษฎี การวิจัยที่มีอยู่มุ่งเน้นไปที่คำอธิบายและการวิเคราะห์อาคารแต่ละหลังเป็นหลัก ประการที่สอง : เนื้อหาการวิจัยยังเจาะลึกไม่เพียงพอ การวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้ง (Dong) มุ่งเน้นไปที่รูปแบบสถาปัตยกรรมและรูปลักษณะเป็นหลัก และมีการวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างภายใน เค่า โครงเชิงพื้นที่ รูปแบบการใช้งานค่อนข้างน้อย และขาดการวิจัยแบบสหวิทยาการ การปกป้องและการพัฒนาที่ยั่งยืนของโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้ง (Dong) นั้นเกี่ยวข้องกับหลายสาขาวิชา เช่น สถาปัตยกรรม ศิลปะ สังคมวิทยาการจัดการ ฯลฯ การวิจัยในปัจจุบันยังขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน การขาดการศึกษาสิ่งเหล่านี้จำกัดความเข้าใจที่ครอบคลุมและการปกป้องโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของต้ง จำเป็นต้องมีการวิจัยเชิงลึกเพิ่มเติม

สถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต้ง เผชิญกับวิกฤติเมื่อเวลาผ่านไป ปริมาณและคุณภาพของโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลการสำรวจที่เกี่ยวข้องในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อาคารแบบดั้งเดิมหลายแห่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง ได้รับความเสียหายในระดับที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ การขยายตัวของเมือง การย้ายถิ่นของประชากร นอกจากนี้ การพัฒนาความเป็นเมืองที่ทันสมัยยังส่งผลกระทบอย่างมากต่อโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของชาวต้ง คนรุ่นใหม่จำนวนมากค่อย ๆ สูญเสียการรับรู้ถึงเอกลักษณ์และการสืบทอดวัฒนธรรม นำไปสู่การละทิ้งหรือถอนอาคารแบบดั้งเดิม ตามสถิติในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อาคารแบบดั้งเดิมจำนวนมากได้ถูกรื้อถอนหรือปรับปรุงใหม่ทุกปี โดยหลายแห่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาการคุ้มครองและการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาคารต้ง (Dong) ในเมืองซานเจียงต่ง กว่างซี การดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างทันทั่วทั้งที่สามารถใช้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ในการสนับสนุนทางเทคนิคสำหรับการปกป้องสืบทอด และชะลอการสูญหายของมรดกทางวัฒนธรรม

โดยสรุปอาคารโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของชาวดัง ถือเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาวดังมาเป็นเวลาหลายร้อยปี เมื่อเกิดความเสียหายทำให้การบูรณะเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองและการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาคารโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของชาวดังในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี ถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จำเป็นต้องรีบดำเนินการปกป้องโครงสร้างไม้แบบดั้งเดิมของดัง (Dong) เพื่อส่งเสริมการสืบทอดและการพัฒนาด้านสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิมของดัง (Dong) ไว้ให้ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของงานสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน
2. เพื่อการอนุรักษ์และการจัดการที่มีประสิทธิภาพของสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต่ง ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน
3. เพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการที่สร้างสรรค์และยั่งยืนของสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต่ง (Dong) ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง (Sanjiang Dong) กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง คือทบทวนคำสำคัญของการวิจัย เรื่องการอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมอย่างยั่งยืน ของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์งานวรรณกรรม โดยมีความสำคัญดังนี้

การจัดการที่ยั่งยืน เป็นแนวทางมาตรการที่จัดการปกป้อง คุ้มครอง พัฒนา สืบต่อมรดกทางวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีนโดยมีความสัมพันธ์พึ่งพากันและกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้วยการจัดการที่ยั่งยืน (Wei Jie, Luo Youxian, 2009). แนะนำกรอบแนวคิด DPSIR และบนหลักการชั้นนำของการก่อสร้างระบบดัชนีการประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนของเมืองและหมู่บ้านทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง กรอบ DPSIR สำหรับ ในขั้นต้นจะมีการเสนอการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนของเมืองและหมู่บ้านทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง และเสนอชื่อของเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง แนวคิดในการบูรณาการการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนของหมู่บ้านจากข้อมูลพื้นฐานไปสู่ดัชนีที่ครอบคลุม การใช้กรอบการทำงานของ DPSIR เพื่อประเมินและเป็นแนวทางในการพัฒนาเชิงลึกของเมืองและหมู่บ้านทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจะเอื้อต่อการปกป้องและการจัดการที่ยั่งยืนของเมืองและหมู่บ้านทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (Zhang Jijun, Xu Liang, 2010). มุ่งเน้นไปที่การแนะนำรูปแบบพื้นฐานและคุณค่าของกลุ่มหมู่บ้านต่ง

(Dong) ในระบบนิเวศดั้งเดิมในตูตัง (Dudong) และเสนอมาตรการรับมือเพื่อการคุ้มครองและการพัฒนาการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ (Ye Yanbing, Tang Liuli, Zhang Qi, 2012) ได้วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านตัง (Dong) ในกว้างซี รวมถึงปัญหาและปัจจัยที่มีอิทธิพลที่พวกเขาเผชิญในการพัฒนาในปัจจุบัน โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในท้องถิ่นและรากฐานทางเศรษฐกิจ พวกเขาเสนอให้มีการคุ้มครองอาคารหมู่บ้านตังในกว้างซี และให้คำแนะนำในการพัฒนาโดยเฉพาะ

สถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม เป็นรูปแบบงานสถาปัตยกรรมไม้ที่เป็นมรดกภูมิปัญญาของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตัง ในเขตปกครองตนเองซานเจียงตัง กว่างซี มีลักษณะรูปแบบเฉพาะพื้นถิ่น งานที่เกี่ยวข้อง (Wu Peng, 2020). ได้ทำการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมของหอคอยงต๋อง Dong Tower และหอคอยงต๋องศาลาในเขตปกครองตนเองซานเจียงตัง (Sanjiang Dong) ค้นพบว่าหอคอยงต๋องและอาคารหอคอยงต๋องศาลาในเขตปกครองตนเองซานเจียงตัง มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมเป็นของตัวเองทั้งในด้านระนาบ ระดับความสูง และโครงสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นในรูปทรงโดยรวมตามลำดับ (He Chengzhan, Liang Song, Liu Kai, 2017). มุ่งเน้นไปที่การสร้างรูปแบบสำหรับอาคารตัง (Dong) แบบดั้งเดิมในกว้างซี (Qiao Rongrong, 2015). แนะนำรูปแบบและลักษณะของหมู่บ้านตัง (Dong) และหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการออกแบบโครงสร้างของหมู่บ้านตัง (Dong) และการ ปกป้องและพัฒนาสถาปัตยกรรมตัง (Dong)

สถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยตัง เป็นรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่เป็นภูมิปัญญาของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตังในเขตปกครองตนเองซานเจียงตัง กว่างซี มีลักษณะรูปแบบเฉพาะพื้นถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะแสดงถึงความเป็นกลุ่มก้อนของชาติพันธุ์ สอดคล้อง (Cai Ling, Deng Yi, 2010). วิเคราะห์ความสำคัญและข้อดีของการศึกษาอาคารและหมู่บ้านชาวตัง (Dong) จากมุมมองของมรดกทางวัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม และเสนอว่าการวิจัยสามารถเริ่มต้นได้จากการตรวจสอบและการเรียงลำดับมรดกทางสถาปัตยกรรมตัง (Dong) การวิเคราะห์และประเมินมรดกทางสถาปัตยกรรมตัง และการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์จากมรดกทางสถาปัตยกรรมตัง แผนได้รับการพัฒนาในสามระดับและอธิบายเนื้อหาหลักของแต่ละระดับ (Zhang Jijun, Xu Liang, 2010). มุ่งเน้นไปที่การแนะนำรูปแบบพื้นฐานและคุณค่าของกลุ่มหมู่บ้านตัง (Dong) ในระบบนิเวศดั้งเดิมในตูตัง (Dudong) และเสนอมาตรการรับมือเพื่อการคุ้มครองและการพัฒนาการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ (Wang Xiaoxue, 2014). มุ่งเน้นไปที่ลักษณะของวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมในพื้นที่ตัง (Dong) ของกว้างซี วิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบันในการสืบทอดวัฒนธรรมสถาปัตยกรรม และเสนอข้อเสนอแนะที่สมเหตุสมผล

เขตปกครองตนเองซานเจียงตัง คือเขตพื้นที่วัฒนธรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตังในเขตปกครองตนเองซานเจียงตัง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีรูปแบบงานสถาปัตยกรรมไม้เป็นมรดกภูมิปัญญาของท้องถิ่น โดย (Li Sheng'an, Tang Guifang, Chen Yanxia, 2018). ดำเนินการสัมภาษณ์แบบถามตอบแบบกำหนด

เป้าหมาย และแบบสำรวจสัมภาษณ์แบบคัดเลือกเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของการคุ้มครองและการสืบทอดที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมของหมู่บ้านต้ง (Dong) ในเฉิงหยางเฉียว ซานเจียง กว่างซี และวิเคราะห์ปัญหาเก่าๆ และเหตุผลของการดำรงอยู่ของสิ่งเหล่านี้ในการปกป้องและการสืบทอดบ้านเรือนดั้งเดิมของต้ง ในเฉิงหยางเฉียว ซานเจียง กว่างซี และเมื่อรวมกับภูมิหลังในปัจจุบันของโลกาภิวัตน์และการให้ข้อมูลข่าวสาร มาตรการใหม่บางอย่างได้รับการเสนอเพื่อการปกป้องทางวิทยาศาสตร์ และสมเหตุสมผลและการสืบทอดวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมผ่านมุมมองระดับโลกและการใช้ช่องทางข้อมูล (Zhao Chengyu, 2020). นำชาวต้ง (Dong) ที่กระจายอยู่ในจังหวัด Qiandongnan ของก๊วยโจวเป็นตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ลักษณะของอาคารต้ง (Dong) ภายใต้พื้นหลังของวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยมีเนื้อหาหลักในการสืบทอดและปกป้องลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมของชาวต้ง

วรรณกรรมส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และการจัดการงานสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต้ง ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต้ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยกล่าวถึงประวัติศาสตร์ ภูมิวัฒนธรรม วิวัฒนาการสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิม กลยุทธ์แนวทางในการดำเนินการจัดการในการอนุรักษ์ พื้นฟู และปกป้องคุ้มครอง เพื่อสร้างกลยุทธ์แนวทางในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่กับชนรุ่นหลังต่อไป

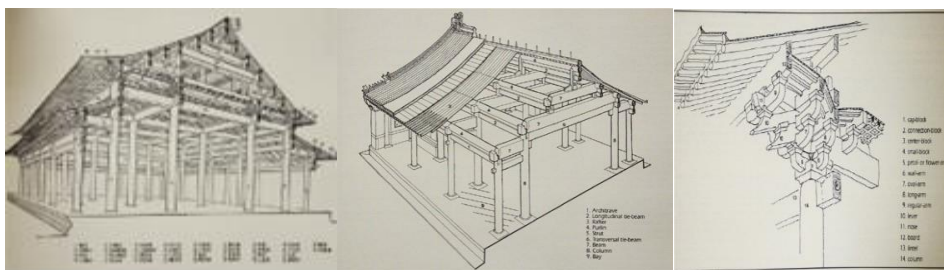
กรอบแนวคิดการวิจัย

การอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมอย่างยั่งยืนของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต้ง ในเขตปกครองตนเองมณฑลกว่างซี เพื่อเป็นการจัดการที่ตอบสนองความต้องการในปัจจุบัน และไม่กระทบต่อคนรุ่นหลัง โดยการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์แรกเริ่มของการสร้างงานสถาปัตยกรรม แล้วนำเสนอการจัดการอนุรักษ์ โดยการสร้างกลยุทธ์การจัดการสถาปัตยกรรมไม้ให้ยั่งยืน ซึ่งการจัดการที่ยั่งยืนนี้เน้นการพิจารณาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ นำมาศึกษา และจะต้องคำนึงถึงความสมดุลทางระบบนิเวศไว้ด้วย

ภาพที่ 1 ภาพประกอบทฤษฎีการพัฒนาที่ยั่งยืน 2023

ที่มา : <http://www.nstda-tiis.or.th/our-rd-activities/sd-data/10yfp-scp/sfs-2/>

ภาพที่ 2 การวาดเส้นร่างด้วยมือของรายละเอียดสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม 2023

ที่มา : <https://www.dpm.org.cn/home.html>

ภาพที่ 3 แบบจำลองหอกลองสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยต่าง

ที่มา : researcher

ภาพที่ 4 แบบจำลองโครงสร้างไม้บ้านยกสูง

ที่มา : researcher

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมอย่างยั่งยืนของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กวางซี สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

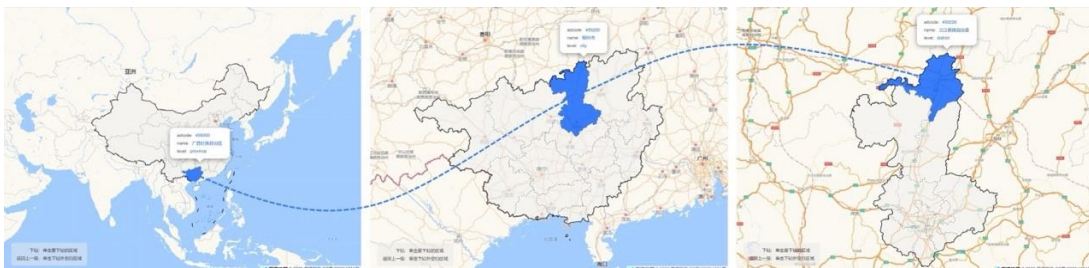
1.การเลือกกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีหน้าที่ดูแลชุมชนบุคคลที่มีความรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นโดยการชี้แนะของชุมชน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และองค์ประกอบทางสังคมเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง จำนวน 3 กลุ่ม โดยทุกกลุ่มคัดเลือกมากลุ่มละ 15 คน โดยใช้พื้นที่เขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กวางซี สาธารณรัฐประชาชนจีน

2.การสืบค้นข้อมูลด้านเนื้อหา ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารผู้ที่ทำการศึกษาเบื้องต้นเป็นเอกสารตำรา งานวิจัย ซึ่งมีการรวบรวมไว้แล้ว นอกจากนั้นได้ทำการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ของชุมชนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมและเทียบกับเอกสารผู้ศึกษาไว้แล้ววิเคราะห์นำเสนอและสังเคราะห์ข้อมูล

3.ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล ใช้ข้อมูลเอกสารหนังสือ บทความจากการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา จากหน่วยงานราชการรวบรวมไว้ ส่วนการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ปี 2021 เป็นต้นมา เป็นช่วงของการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ สำหรับสถิติที่นำมาใช้นั้นถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม มินกวีวิชาการรวบรวมไว้เบื้องต้นหลักฐานยังปรากฏอยู่ของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กวางซี และมีคุณค่าสมควรอนุรักษ์ไว้อย่างเร่งด่วน

4.ด้านพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยเลือกกลุ่มพื้นที่ชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้ง ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กวางซี สาธารณรัฐประชาชนจีน

เพื่อให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงได้มีการศึกษาความเป็นมาและวิวัฒนาการ สู่การดำเนินการอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม โดยเน้นความสำคัญคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ รูปแบบและลวดลายสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิม สู่การอนุรักษ์และการจัดการที่สร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไม้อย่างยั่งยืนสืบไป

ภาพที่ 5 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กวางซี ประเทศจีน

ที่มา : researcher

ภาพที่ 6 ชาวดั้งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี ประเทศจีน 2023

ที่มา : <http://www.chinatourguide.com/>

ภาพที่ 7 หอกลอง สะพานลมและฝน และหมู่บ้านต่ง ในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี 2023

ที่มา : <http://www.chinatourguide.com/>

ผลการวิจัย

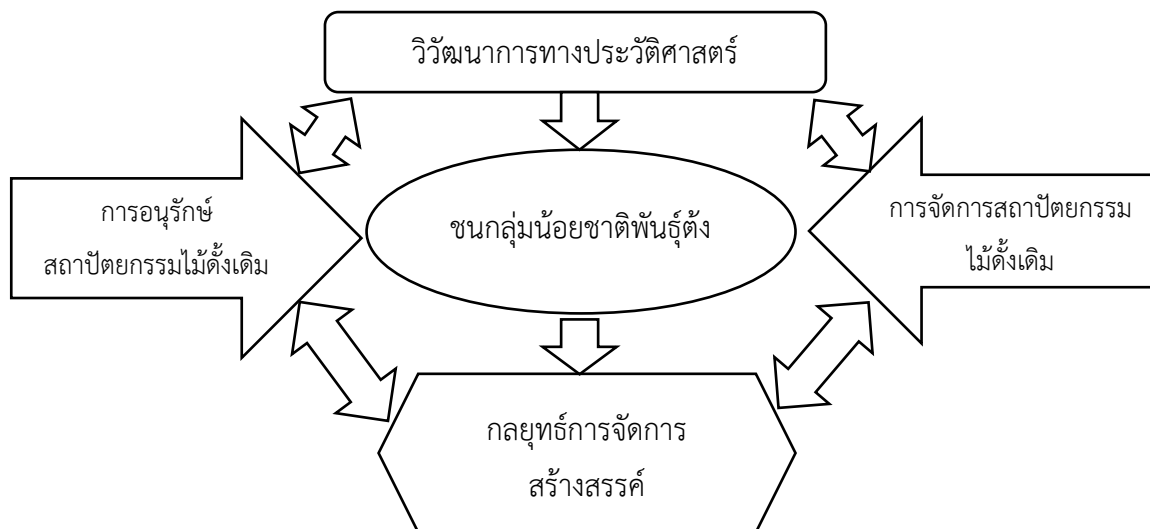
จากการศึกษา การอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมอย่างยั่งยืนของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ผลดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญคุณค่าด้านพัฒนาทางการประวัติศาสตร์พบว่าชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต่งในเขตปกครองตนเองซานเจียงต่ง กว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน มีวิวัฒนาการของรูปแบบสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมมาอย่างยาวนาน มีมรดกภูมิปัญญาเป็นของตนเองอย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดสู่รูปแบบที่สร้างสรรค์ได้ในอนาคต

2. การอนุรักษ์และการจัดการที่มีประสิทธิผลของสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม สามารถนำมาสู่การออกแบบสร้างสรรค์ เป็นการสร้างงานศิลปะรูปแบบใหม่ในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งเพิ่มคุณค่านำเสนอให้สังคมปัจจุบันเห็นคุณค่าของงานสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิม สู่การฟื้นฟูรูปแบบลวดลายสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่และส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม

3. แนวทางการสร้างกลยุทธ์การจัดการสร้างสรรค์และยั่งยืนของสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมโดยชนกลุ่มน้อยตั้ง มีการพัฒนาภูมิวัฒนธรรมของตนด้วยเทคโนโลยีการสร้างสรรค์เพื่อกระตุ้นความคิดสู่การปกป้อง สืบทอดพัฒนาสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิมได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้นแนวทางการสร้างกลยุทธ์การจัดการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้ง มีวิวัฒนาการมาตามลำดับเกิดจากความต้องการของชุมชนที่ต้องการอนุรักษ์ ปกป้อง พื้นฟู สืบทอด และหาแนวทางในการจัดการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไม้ดั้งเดิม เพื่อให้คงอยู่สืบไป ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 8 ผลการวิจัย

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการก่อสร้างสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมตั้ง
ที่มา : researcher

ภาพที่ 10 ชั้นโครงสร้างสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมตั้ง
ที่มา : researcher

ภาพที่ 11 ชาวต่งปั่นด้ายในอาคารไม้
ที่มา : researcher

ภาพที่ 12 ชาวต่งทอผ้าในอาคารไม้
ที่มา : researcher

ภาพที่ 13 ชาวต้งสนทนากันที่หอกลอง
ที่มา : researcher

ภาพที่ 14 ทศนียภาพทางอากาศของเจียงหยาง พื้นที่สวยงามในเขตปกครองตนเองชานเจียงต้ง
ที่มา : researcher

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการอนุรักษ์และการจัดการสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ต้ง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้สังคมชนกลุ่มน้อย นำภูมิวัฒนธรรมที่มีมาพัฒนารูปแบบ เทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์งานโดยให้คงเค้าโครงสร้างเดิม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมหลอมรวมกับความรู้สมัยใหม่ให้เกิดการพัฒนางานสู่การสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความก้าวหน้าทางความคิดที่สามารถนำความรู้ที่มีในชุมชนมาเผยแพร่ให้คงอยู่เหมาะสมกับสถานการณ์โลกปัจจุบัน ดังที่ (Zhang Jijun, Xu Liang, 2010). มุ่งเน้นไปที่การแนะนำรูปแบบพื้นฐานและคุณค่าของกลุ่มหมู่บ้านต้ง (Dong) ในระบบนิเวศดั้งเดิมในตู่ต้ง(Dudong) และเสนอมาตรการรับมือเพื่อการคุ้มครองและการพัฒนาการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์สอดคล้องกับ (Wang Xiaoxue, 2014). มุ่งเน้นไปที่ลักษณะของวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมในพื้นที่ต้ง (Dong)

ของกว้างซี วิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบันในการสืบทอดวัฒนธรรมสถาปัตยกรรม และเสนอข้อเสนอแนะที่สมเหตุสมผล

ด้วยแนวทางดังกล่าวทำให้ชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้ง มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมสู่การสร้างสรรค์ โดยวิธีการรวบรวมองค์ความรู้ถ่ายทอดรูปแบบ วิธีการ ประสบการณ์ให้แก่ชนรุ่นหลังได้เข้าใจในรากเหง้าทางวัฒนธรรมของตน อีกทั้งเป็นการสร้างมูลค่าทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมไม่ให้เป็นที่ยึดถือของสังคมด้วยวิธีการจัดการพัฒนาแหล่งภูมิปัญญาที่มีให้มูลค่าเพิ่มในด้านการใช้ประโยชน์จากด้านการท่องเที่ยว พัฒนาชาติสู่ความเจริญอย่างยั่งยืน และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการบริหารจัดการชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น รวมทั้งยังสามารถใช้ประโยชน์ของสิ่งที่มีในชุมชนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับชุมชนสังคม และยังคงรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในการอนุรักษ์ ปกป้อง สืบทอดภูมิปัญญาวัฒนธรรมที่มีในชุมชนเพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ในการรักษา หวงแหน ขึ้นชมและเห็นคุณค่าได้อย่างยั่งยืนสืบไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดในชุมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้ง เกิดจากปัจจัยหลายประการที่เข้ามาสู่สังคม ทั้งวิถี วัฒนธรรม ค่านิยมความเชื่อ รูปแบบ กระบวนการทางสังคม ปัจจัยดังกล่าวก่อให้เกิดแนวทางใหม่ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ชุมชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ตั้ง ควรให้ความสนใจและตระหนักเป็นอย่างยิ่ง ในการรักษาวัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรมไม้แบบดั้งเดิมให้คงอยู่ โดยอาศัยความรู้ที่มีอยู่ในการพัฒนาจากสิ่งเดิมสู่สิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ จะทำให้รากฐานดั้งเดิมสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาภูมิวัฒนธรรมที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมรอบข้าง โดยต่อยอดให้เป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์ คุณค่า ต่อผู้คนและสังคมเพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและศึกษาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Cai Ling, Deng Yi. (2010). Preliminary research on Dong architectural heritage and its protection and utilization. **Hunan Social Sciences**, (03), 198-200.
- He Chengzhan, Liang Song, Liu Kai. (2017). Construction and research of digital platform for traditional Dong architecture in Guangxi. **Journal of Guangxi University for Nationalities (Natural Science Edition)**, (02), 78-81.

- Li Sheng'an, Tang Guifang, Chen Yanxia. (2018). Investigation and research on the inheritance and protection of Dong village characteristic dwellings in Chengyang Bridge, Sanjiang, Liuzhou, Guangxi. **Journal of Wuzhou University**, (06), 62-66.
- Qiao Rongrong. (2015). Analysis on the architectural aesthetic structure design of traditional Dong villages. **Art Grand View**, (04), 114.
- Wang Xiaoxue. (2014). Research on the inheritance of architectural culture of Dong people in Guangxi. **Oriental Corporate Culture**, (16), 84-85
- Wei Jie, Luo Youxian. (2009). Sustainable development evaluation and management regulation of historical and cultural towns and villages based on DPSIR conceptual framework. **China Famous Cities**, (01), 41-45
- Wu Peng. (2020). **Comparative study on the architectural characteristics of tower-style and pavilion-style drum towers of Dong people in Sanjiang Dong Autonomous County (Master's thesis, Guilin University of Technology)**. <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202101&filename=1020389410.nh>
- Ye Yanbing, Tang Liuli & Zhang Qi. (2012). Thoughts on the protection and development of Dong village buildings in Guangxi. **Sichuan Architectural Science Research**, (04), 101-103.
- Zhang Jijun, Xu Liang. (2010). Protection and tourism development and utilization of Dutong original ecological Dong village. **Market Forum**, (11), 83-84.
- Zhao Chengyu. (2020). Research on the architectural culture, inheritance and protection of Dong people in Guizhou. **Colorful Guizhou Culture Journal**, (00), 219-233.